

Mensbeelden in de hedendaagse filosofie

Hannah Arendt

1

Arendt 1906-1975

Sneek 2020-2

2

Filosofisch positie

Aandacht voor wat wij mensen doen.
Dat heeft de filosofie veronachtzaamd. Hoe komt dat?

Terug naar het begin van westerse filosofie Griekse Stadstaat waar de samenleving alleen ongelijkheid kent.

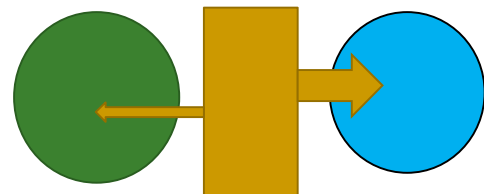
Dan gaan vrije mannen (hoofden van een huishouding) een vorm van gelijkheid en vrijheid ontdekken en later organiseren. Dat noemt Arendt *politiek of publiek domein*.

Sneek 2022-1

3

Privé, publiek en het maatschappelijke

Privé = hiërarchisch en op overleven gericht
Publiek = gelijkheid en vrijheid
Maatschappelijke = economisch

Sneek 2022-1

4

Arbeid, werk en handelen

Sneek 2022-1

5

Pluraliteit en nataliteit

Menselijke waardigheid zit in de ruimte voor de menselijke nataliteit en pluraliteit.

Pluraliteit = iedereen is gelijk(waardig) én uniek
Daar waar een mens geboren was daar was nog niemand voordien = uniek en onvervangbaar,
Nataliteit = De mens heeft vrijheid van handelen
De mens is in staat om iets nieuws te doen tegen alle wetten van statistische voorspelbaarheid in.

Sneek 2022-1

6

Beloven en vergeven

Pluraliteit en nataliteit is lastig in een wereld waarin stabiliteit gezocht wordt.

Veiligheid,
Voorspelbaarheid,
Efficiëntie
Economische groei

Verdragen pluraliteit
en nataliteit niet

Beloven → betrouwbaarheid

Vergeven → verder ook als het nieuwe soms mislukt

Sneek 2022-1

7

Ontmoeten

Niet doel-middel

Niet nuttigheid

Niet doen wat iedereen doet en dus vervangbaar zijn

Niet voorspelbaar en veilig zijn

Tonen van de pluraliteit en nataliteit aan elkaar.

Dat is menselijkerwijs onvermijdbaar.

Maar er is meer nodig dan dat dit ondanks alles toch doorschijnt.

We moeten er ruimte voor maken en zien welke waarde het vertegenwoordigd.

Sneek 2022-1

8